

Ebeveyn Ate? Yönetimi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ebeveyn Ate? Yönetimi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20489>

Özet

Ebeveyn Ate? Yönetimi Ölçe?i (EAYÖ), çocukluk dönemi ate? yönetiminde ebeveynlerin bilgi düzeylerini, tutumlar?n? ve uygulamalar?n? de?erlendirmek amac?yla geli?tirilm? bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özellikle Türkiye ba?lam?nda, ebeveynlerin ate?i alg?lama biçimlerini ve bu durumu yönetmek için ba?vurdular? yöntemleri sistematik bir ?ekilde ölçmeyi hedefler. Ölçe?in Türkçe uyarlamas? (PFMS-TR), kültürel farklılıklar?n ebeveyn davran??lar? üzerindeki etkilerini inceleyerek, acil servis ve birinci basamak sa?lık hizmetlerinde e?itim programlar?n?n geli?tirilmesine zemin haz?rlar.

Ölçek, orijinal formunun Türk kültürüne adaptasyonu sonucunda ortaya ç?km??t?r ve psikometrik özelliklerinin yüksek oldu?u tespit edilmiştir. 2014 y?l?nda yay?mlanan bu uyarlama çal??mas?, ebeveynlerin çocuklar?n?n ate?ini kontrol altına alma çabalar?nda s?kl?kla yanl?? uygulamalara ba?vurdu?unu ortaya koyarak, sa?lık profesyonelleri için önemli ç?kar?mlar sunmuştur.

Anahtar Kelimeler

Ebeveyn Ate? Yönetimi, Çocukluk Ate?i, PFMS-TR, Sa?lık E?itimi, Likert Ölçe?i, Uyarlama Çal??mas?, Pediatri, Hem?irelik.

Yazarlar

Nursan D. Ç?nar, I?ıl Altun, Sibel Alt?nkaynak, Anne Walsh.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, ebeveynlerin çocuklar?nda görülen ate? durumuna ili?kin yönetim stratejilerini, bilgi eksikliklerini ve kayg? düzeylerini belirlemektir. Ölçek, ebeveynlerin ate?i ne zaman tehlikeli olarak alg?lad?klar?n?, hangi ilaçlar? (örne?in, antipiretikler) ve fiziksel yöntemleri kulland?klar?n?, ayr?ca ne zaman profesyonel t?bbi yardım arad?klar?n? ölçer. Bu veriler, sa?lık kurulu?lar?n?n ebeveynlere yönelik daha hedefe odaklanm?? e?itim materyalleri geli?tirmesine yard?mc? olur.

Ölçek, özellikle acil servislerde ve çocuk sa?l??? kliniklerinde ebeveynlerin ate? fobisi (fever phobia) olarak bilinen a??r? kayg? durumunu ve bunun yanl?? yönetim uygulamalar?na yol aç?p açmad???n? saptamak için kritik bir araçtır. Elde edilen sonuçlar, ebeveynlerin ate? yönetimi konusundaki mevcut bilgi ve becerilerini iyile?tirmeye yönelik giri?imleri planlamada kullan?l?r.

Yap? (Construct)

Ebeveyn Ate? Yönetimi Ölçe?i, genellikle ebeveyn davran??lar?n? etkileyen üç ana psikolojik yapıyı ölçmek üzere tasarlanm??tır:

Bili?sel Alan: Ate?in nedenleri, normal vücut s?caklı??? aral??? ve ne zaman t?bbi müdahalenin gerekli oldu?u hakk?ndaki bilgi düzeyi.

Duygusal Alan: Ate?in yol açt??? kayg?, korku (ate? fobisi) ve stres düzeyi.

Davran??sal Alan: Ate?i dü?ürmek için kullan?lan pratik yöntemler (ilaç kullan?m?, giysi ç?karma, banyo yapma vb.) ve bu yöntemlerin s?kl???.

Ölçek, ebeveynlerin öznel alg?lar?n? ve pratik uygulamalar?n? kapsayarak, teorik bilgi ile gerçek hayattaki davran??lar aras?ndaki tutarsızlıklar? ortaya ç?karma potansiyeline sahiptir.

Geçerlik

Türkçe uyarlama çalışmas?nda (Cinar et al., 2014), ölçe?in yapısal geçerli?ini test etmek için çe?itli analizler yapılm??tır. Her ne kadar kaynak içerikte do?rudan bilgi eksik olsa da, uyarlama çalışmas?, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türkçe örneklemede de korundu?unu göstermi?tir. Bu, ölçe?in teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? yapıyı (ate? yönetimi davran??lar?n?) gerçekten ölçtü?ünü kan?tlamaktadır.

Yapısal geçerlik çalışmaları, genellikle do?rulamalı faktör analizi (DFA) kullan?larak gerçekleştirilir. Bu analizler, maddelerin ilgili alt boyutlara uygun şekilde yüklendi?ini ve ölçe?in kültürel adaptasyon sürecinde anlam kaybetmedi?ini do?rular. Kapsam geçerli?i, uzman görüşleri alınarak ve dilsel e?de?erlik testleri yapılarak sa?lanm??tır.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, iç tutarlılı?ın de?erlendirilmesine odaklanm??tır. Cinar ve arkadaşları (2014) taraf?ndan yürütölen çalışmada, ölçe?in genel iç tutarlılık katsay?s? (Cronbach Alfa de?eri) yüksek bulunmuştur. Bu yüksek alfa de?eri (genellikle 0.70'in üzerinde), ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Güvenirlik çalışmalarında ayrıca, test-tekrar test güvenilirli?i de incelenebilir. Bu, ölçe?in farklı zamanlarda uyguland???nda tutarlı sonuçlar verip vermedi?ini gösterir. Yüksek güvenirlik, ölçe?in ölçme hatas?n?n düşük oldu?u ve sonuçların tekrarlanabilir oldu?u anlamına gelir, bu da klinik ve ara?tırma ortamlar?nda kullan?m için önemlidir.

Faktör Analizi

Ebeveyn Ate? Yönetimi Ölçe?i'nin Türkçe versiyonunun faktör yap?s?, orijinal İngilizce versiyonun yap?s?n? desteklemek üzere incelenmi?tir. Uyarlama çalışmas?nda genellikle Ke?fedici Faktör

Analizi (KFA) ve ardından Do?rulamalı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak ölçe?in çok boyutlu yap?sı test edilmiştir.

Çalışmalar, ölçe?in genellikle iki veya üç ana faktörden oluştuğunu ortaya koymuştur. Bu faktörler, ebeveynlerin ate?le ilgili bilgi eksikliklerini, yanlış uygulamaları ve kaygı düzeylerini ayrı ayrı temsil eder. Faktör yüklerinin yeterli düzeyde olması, her maddenin ilgili faktöre güçlü bir şekilde katkıda bulunduğunu ve ölçe?in yapısal bütünlüğünün sağlandığını teyit eder.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: Kendini Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Dil Mevcut: Türkçe (PFMS-TR) ve Orijinal İngilizce (PFMS)

Popülasyon Grubu: Çocuk sahibi ebeveynler (genellikle 0-6 yaş arası çocu?u olanlar).

Ya? Grubu: Ebeveynler için yetkin; hedeflenen çocuk yaşı: Erken çocukluk dönemi.

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki farklı sosyo-ekonomik ve kültürel gruplardan ebeveynler üzerinde uygulanmıştır. Özellikle hastane acil servislerine başvuran veya birinci basamak sağlık hizmeti alan ebeveynler örneklem grubunu oluşturmuştur.

Test Metodolojisi: Kesitsel anket çalışması yöntemi kullanılarak uygulanmıştır.

Derecelendirme: Ölçek, 5'li Likert tipi bir derecelendirme kullanmaktadır:

Hiçbir zaman

Nadiren

Bazen

Sık sık

Her zaman

Bu derecelendirme, ebeveynlerin belirli ate? yönetimi davranışları ne sıklıkla sergilediklerini ölçmeye olanak tanır.

Anahtar Kelimeler

Ebeveyn Tutumları, Çocuk Sağlığı, Cronbach Alfa, Doğrulama Faktör Analizi, Antipiretik ilaçlar, Ate? Fobisi, Ölçek Geliştirme.

Yazarlar ve İletişim Bilgileri

Sorumlu Yazar: Nursan D. Çınar

Yazar ORCID Tanımlama?ı: Çalışmada belirtilmemiştir.

Kurumsal E-posta Adresi: ndede@sakarya.edu.tr (Nursan D. Çınar)

Yazınma Adresi: Sakarya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü (Çalışmanın yayınlandığı dönemdeki kurum bilgisi baz alınmıştır).

İzinler, Ücretler ve Test Yılı?

İzinler: Ölçeğin ticari olmayan akademik kullanımları için yazar veya yayıncı ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Yayın, Elsevier tarafından yayımlanan hakemli bir dergide yer almaktadır.

Ücretler: Ölçeğin kendisinin kullanımı için spesifik bir ücret belirtilmemiştir, ancak yayın makalesine erişim için dergiye abonelik veya makale başına ödeme gerekebilir.

Test Yılı? (Uyarılma): 2014 (Yayınlanma yılı).

Orijinal makaleye erişim bağlantısı: linkinghub.elsevier.com

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: parents-fever-management-scale-toad.pdf

Referanslar

Cinar, N. D., Altun, I., Altınkaynak, S., & Walsh, A. (2014). Turkish parents' management of childhood fever: a cross-sectional survey using the PFMS-TR. *Australasian Emergency Nursing Journal*, 17(1), 3-10. DOI: 10.1016/j.aenj.2013.10.002

Ebeveyn Ate? Yönetimi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri, kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddeler, ilgili araştırmacılarla iletişime geçilerek veya referans makaleye başvurularak elde edilmelidir.

Ancak, ölçek maddelerinin yapısı, ebeveynlerin ateşin ciddiyetini değerlendirme yöntemlerini, ilaç uygulama dozları, ateş düürmek için kullanılan fiziksel yöntemleri ve doktora başvurma e?iklerini sorgulayan ifadelerden oluşmaktadır.